

Výročná správa
Slovenského zväzu telesne postihnutých
za rok 2018

1 CHARAKTERISTIKA SZTP

V zmysle Stanov SZTP je **Slovenský zväz telesne postihnutých** celo republikový, dobrovoľný, humanitný a nepolitický subjekt, otvorený pre každého občana, ktorý sa chce podieľať na jeho poslaní. SZTP združuje občanov s telesným postihnutím a ťažkým telesným postihnutím, rodičov telesne postihnutých detí, rodinných príslušníkov telesne postihnutých občanov, priaznivcov telesne postihnutých bez rozdielu národnosti, štátnej príslušnosti, pohlavia, rasy, farby pleti, jazyka, viery a náboženstva, politického, či iného zmýšľania, národného alebo sociálneho pôvodu, príslušnosti k národnostnej alebo k etnickej menšine, majetku, rodu, alebo iného postavenia.

Činnosť našej organizácie je veľmi rozmanitá, dotýka sa rôznych oblastí spoločenského života. Každoročne organizujeme aktivity z oblasti športu, kultúry, vzdelávania, prístupnosti dopravy, stavebného prostredia a pod.

1.1 Organizačná štruktúra SZTP

predsedníčka a štatutárna zástupkyňa SZTP : **Ing. Monika Vrábľová**

prvý podpredseda SZTP : **Mária Trenčíková**

druhý podpredseda SZTP : **Viliam Franko**

zloženie Republikovej rady SZTP:

KC SZTP Bratislava

KC SZTP Nitra

KC SZTP Trenčín

KC SZTP Banská Bystrica

KC SZTP Žilina

KC SZTP Košice

KC SZTP Trnava

KC SZTP Prešov

RŠO SZTP ŤTP a vozičkárov

RŠO SZTP Asociácia POLIO v SR

**Mária Trenčíková,
Anna Stejskalová,
Elena Rónaiová,
Mgr. Matejčíková Ivana,
Mária Antalová,
Mária Vargová,
Iveta Szabová,
Anna Olejárová,
Viliam Franko,
PhDr. Štefan Grajčár.**

predsedníčka RKK SZTP:

Zlatica Kokorud'ová

riaditeľka SZTP:

Mgr. Oľga Bohuslavová

2 HLAVNÉ CIELE SZTP

2.1 Oblasť sociálneho poradenstva a sociálnej prevencie

Jednou z priorít SZTP bolo aj v roku 2018 poskytovanie sociálneho poradenstva a sociálnej prevencie, ktoré bolo zamerané na vyhľadávanie klientov, ktorí potrebovali odbornú pomoc v prirodzenom prostredí, poskytovanie informácií v zmysle zákona o sociálnych službách č. 448/2008 Z.z.. Poskytovali sme informácie a poradenstvo o spôsobe vybavovania peňažných príspevkov na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia

v zmysle zákona č. 447/2008 Z.z., informácie v zmysle zákona č. 5/2004 o službách zamestnanosti v znení neskorších predpisov a ďalších zákonov bezprostredne súvisiacich s oblasťou života telesne a ťažko telesne postihnutých občanov. SZTP poskytoval sociálne poradenstvo všetkým občanom, ktorí o to prejavili záujem. Sociálni pracovníci poskytovali sociálne poradenstvo a sociálnu prevenciu pri osobnej návšteve klienta na SZTP, kde mu bola založená príslušná dokumentácia alebo e-mailom (založená otázka a odpoveď), poštou prípadne telefonicky. Členovia – dobrovoľníci a pracovníci SZTP vykonávali sociálne poradenstvo vo svojich poradenských centrách.

V zmysle zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1997 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov špecializované sociálne poradenstvo sa vykonáva na základe akreditácie, ktorú udeľuje MPSVR SR.

2.2 Rekondično –rehabilitačné a integračné pobyty

Členovia SZTP sa každoročne zúčastňujú na rekondično – rehabilitačných a integračných pobytoch, na ktorých najmä metódami sociálnej rehabilitácie prispievajú k udržiavaniu alebo zlepšovaniu zdravotného stavu, ako telesnému tak aj duševnému.

Cieľom našich rekondično – rehabilitačných a integračných pobytov je umožniť začlenenie občanov s telesným a ťažkým telesným postihnutím do spoločnosti a zabezpečiť im čo najlepšiu dosiahnuteľnú kvalitu života, s najvyššou možnou mierou nezávislosti, samostatnosti, sociálnej integrácie, osobného zadosťučinenia a ľudskej dôstojnosti. V rámci sociálnej rehabilitácie sa venujeme rehabilitačnej činnosti, práci s psychológom a sociálnym zručnostiam.

Rekondično – rehabilitačné a integračné pobyty zabezpečujeme s finančnou podporou MPSVR SR na základe podaných projektov a sponzorských príspevkov. V roku 2018 SZTP realizoval dva projekty a to vo výške 2 200,- € pre deti a mládež a vo výške 4 000,- € pre dospelých. Ťažko telesne postihnuté deti a mládež absolvovali rekondičný pobyt v Park hoteli Hokovce. Ťažko telesne postihnutí dospelí vrátane svojich sprievodcov absolvovali rekondičné pobyty v Park hoteli Hokovce, v hoteli Chemes na Zemplínskej Šírave a v hoteli Máj Piešťany a v hoteli Harmónii Piešťany.

3 AKTIVITY

3.1 Legislatívna činnosť

Neoddeliteľnou súčasťou práce SZTP je pripomienkovanie legislatívy, ktorá vo vzťahu k životu občanov s telesným a ťažkým telesným postihnutím je veľmi dôležitá. Táto činnosť sa vykonáva najmä cez Národnú radu občanov so zdravotným postihnutím v SR. V poslednom období sme sa aktívne zapájali do návrhu tvorby stavebného zákona a jeho vyhlášok. Boli sme sklamaní, že návrh zákona bol stiahnutý a namiesto neho bude novelizovaný ten starý.

3.2 Rekreácie, šport, voľný čas

Na rekreáciu projekty nepodávame. Túto činnosť sme zabezpečili pre naše krajské centrá cez SOREU. Pokiaľ ide o šport a voľno časové aktivity, boli zabezpečované v rámci Medzinárodného dňa osôb so zdravotným postihnutím, ktorý sa uskutočňuje každý rok v inom regióne. Medzinárodný deň osôb so zdravotným postihnutím má dve časti a to jednu

športovú a jednu vzdelávaciu. Predchádzali tomu športové dni na základných organizáciách, okresných centrách i krajských centrách.

Medzinárodný deň osôb so zdravotným postihnutím

Slovenský zväz telesne postihnutých zorganizoval v dňoch 14. - 16. júna 2018 v priestoroch študentského domova Ľ. Štúra vo Zvolene oslavy MDOZP. Hlavným organizátorom bolo Krajské centrum SZTP Banská Bystrica so sídlom vo Zvolene, Okresné centrum SZTP Zvolen a mesto Zvolen. Na podujatí sa zúčastnilo 120 účastníkov z celého Slovenska.

Prvý deň bol venovaný športovej činnosti. Súťažilo sa v 5 disciplínach. Zároveň prebiehala prezentácia osobného motorového vozidla, ktoré bolo upravené na ručné ovládanie pre osoby s ťažkým telesným postihnutím.

V prvý deň osláv večer prítomní si mohli vybrať z programu: večerné kúpanie v špecializovanom liečebnom ústave Kováčová alebo divadelné predstavenie v divadle J.G.Tajovského s názvom Škola základ života.

Druhý deň v doobedňajších hodinách sa konali fakultatívne výlety. V poobedňajších hodinách sa konal odborný seminár, ktorý viedla predsedníčka SZTP Vrábľová. Hlavnou témou bola novela zákona č. 447/2008 Z.z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia.

Po večeri nasledoval kultúrny program, v rámci ktorého boli odovzdané aj zväzové vyznamenania dobrovoľníkom SZTP z celého Slovenska.

3.3 Kultúra

V roku 2018 našu kultúrnu činnosť podporilo **Ministerstvo kultúry SR** a to v rámci Grantového programu 2018 - **Kultúra znevýhodnených skupín obyvateľstva**.

3.3.1 Kremnická barlička 2018 – 14. ročník celoslovenskej súťaže v speve, prednese poézie a prózy“

V dňoch 14. – 16. septembra 2018 sa uskutočnil 14. ročník „Kremnickej barličky“ – celoslovenskej súťaže ľudí s telesným postihnutím v prednese poézie, prózy a v speve, ktorý sa už tradične konal v priestoroch rekreačného strediska Toliar v Kremnici. Súťaž v roku 2018 prebiehala v kategóriách – spev jednotlivci a skupiny, prednes poézie a prózy a vlastná tvorba, v slovenskom, maďarskom, rusínskom, poľskom a ukrajinskom jazyku.

Výhercovia celoslovenskej súťaže „Kremnická barlička 2018“

SPEV – jednotlivci:

1. Ján Šafár – Gemerská Poloma
2. Mária Antalová – Žilina
3. Peter Gallo – Dolný Kubín

SPEV – skupina:

1. ZO SZTP Gemerská Poloma
2. Zdena Kmeťová – Henrich Slaušek, Bratislava
3. Mária a Anton Idlbekovci a Ivan Sokol, Trnava

POÉZIA – vlastná tvorba:

1. Renata Ulrichová – ZSS „Baracha“ Bardoňovo
2. Mária Antalová – Žilina
3. Jarmila Némethová – Dolný Kubín

POÉZIA:

1. Anna Šutáková – Dolný Hričov
2. Valéria Šikulová – Dolný Pial
3. Anton Kakaš – Bratislava

PRÓZA – vlastná tvorba:

1. Magdaléna Zvaríková – Bratislava
2. Anna Šutáková – Dolný Hričov
3. Viliam Brázdil – Bratislava

PRÓZA:

1. Peter Gallo – Dolný Kubín
2. Jarmila Némethová – Dolný Kubín

CENA POROTY:

Patrik Bisták – Leopoldov

SPEV – rusínsky jazyk:

Zdena Kmeťová – Henrich Slaušek, Bratislava

Súčasťou podujatia „Kremnická barlička“ bola aj výstava ručných prác – výšivky, paličkovaná čipka, figúrky z textilu, výrobky z dreva z dielne ľudí s telesným postihnutím a pod.

3.3.2 „Svet ako ho vidíme my“ – výstava výtvarných prác ľudí s telesným a ťažkým telesným postihnutím

V roku 2018 sa konal už 10. ročník výstavy výtvarných prác ľudí s telesným a ťažkým telesným postihnutím s názvom „**Svet ako ho vidíme my**“. Aj v tomto roku Republikové centrum SZTP rozšírilo ponuku vystavovaných prác tak, že k obrazom pribudli aj výrobky z dreva, drôtu a šúpolia, tokárstvo, rezbárstvo, šperky, čo našu výstavu určite obohatilo.

Prvé kolo výstavy sa konalo pod záštitou primátora mesta Pezinok Mgr. Olivera Solgu v priestoroch Pezinského kultúrneho centra v termíne od 9.7. – 3.8.2018. Druhé kolo sa konalo v priestoroch Podjavorinského múzea v Novom Meste nad Váhom v termíne od 9.8.2018 – 31.8.2018 pod záštitou primátora mesta Nové Mesto nad Váhom p. Jozefa Trstenského.

Obidve kolá mali veľký úspech aj vďaka tomu, že jednotlivé kolá výstavy sa realizovali v bezbariérových priestoroch. V úvode bol zabezpečený kultúrny program z daného regiónu.

Výstava v meste Pezinok

3.3.3 „Tak to vidíme my“ – výstava fotografií očami ľudí s telesným postihnutím

Na základe požiadaviek členskej základne sme pripravili výstavu fotografických prác ľudí s telesným a ťažkým telesným postihnutím. Požiadavka vznikla po absolvovaní kurzu fotografovania pod odborným vedením českého fotografa Ondřeja Pýchu.

Prvé kolo výstavy sa uskutočnilo v Krajskej knižnici v Žiline od 4.6.2018 a druhé kolo sa konalo v priestoroch Úradu komisárky pre osoby so zdravotným postihnutím v Bratislave a to v termíne od 5.9.2018 do 15.12.2018.

Otvorenie výstavy v Krajskej knižnici v Žiline

3.3.4 Benefičný koncert s názvom „Umelci srdcom „

V roku 2018 sa konal XXII. ročník Benefičného koncertu SZTP s názvom „Umelci srdcom“. Koncert sa konal vo veľkej sále Istropolisu v Bratislave. Moderátorkou bola Lenka Barilíková, herečka divadla A. Bagara v Nitre.

Nabitá sála bola odmenou nielen za skvelé vystúpenie umelcov, ktorí vystúpili bez nároku na honorár ale aj za úsilie, ktoré vynaložili pracovníci RC SZTP. Naše poďakovanie patrí nasledovným umelcom: detský folklórny súbor Hájenka, RED CAT Cabaret, Janka Lieskovská, Robo Opatovský, úradujúci majstri SR v spoločenských tancoch Tauke Turebekov a Sofia Imbondo, Peter Tokoš, Los Brados, Maja Velšicová.

losovanie tomboly

3.3.5. Zbierka básnickej a prozaickej tvorby ľudí s telesným a ťažkým telesným postihnutím s názvom „Čaro lásky ...“

V rámci 14. ročníka Kremnickej barličky bola uvedená do života 9. zbierka pod názvom „Čaro lásky ...“. Krstnou mamou zbierky sa stala predsedníčka SZTP Ing. Monika Vrábľová.

krst zbierky

3.4 Životné prostredie

Slovenský zväz telesne postihnutých v roku 2018 poskytoval bezplatne poradenstvo v oblasti bezbariérových riešení stavieb a v rámci Bratislavského kraja vydával stanoviská k stavebným povoleniam a územným rozhodnutiam na základe predloženej stavebnej dokumentácie. Stanoviská a rozhodnutia boli vydávané v súlade s vyhláškou MŽP SR č.

532/2002, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu a o všeobecných technických požiadavkách na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie. V náplni to má externý pracovník, ktorý to vykonáva bezplatne v prospech SZTP, za čo mu patrí naše poďakovanie. SZTP v roku 2018 sa usiloval o zvýšenie kompetencií komisií zriadených pri SZTP na elimináciu architektonických bariér voči štátnej správe a samospráve.

3.5 Oblasť informatiky

Slovenský zväz telesne postihnutých od roku 1995 vydáva vlastný časopis **TP + TP** telesne postihnutí + tolerancia, pomoc. Od roku 2017 grafickú úpravu a tlač zabezpečuje Kníhtač Gerthofer Zohor. Šírenie informácií formou časopisu sa veľmi osvedčilo. Obsahom časopisu bývajú informácie o úplne novej resp. novelizovanej legislatíve, ktorá je dôležitá vo vzťahu k životu občanov s telesným a ťažkým telesným postihnutím. Je tu možnosť prečítať si informácie o organizovaní rôznych podujatí - konferencií, školení, seminárov, workshopov, nechýbajú ani články zo života základných organizácií SZTP, užitočné informácie pre telesne a ťažko telesne postihnutých, spoločenská rubrika a pod. Oživením časopisu je aj sporadické uverejňovanie vlastnej literárnej tvorby našich členov.

Slovenský zväz telesne postihnutých vydával aj roku 2018 vlastný časopis „TP + TP telesne postihnutí + tolerancia, pomoc“. Na vydávanie časopisu sme dostali finančné prostriedky z MPSVR SR a mohli sme vydať 4 čísla. Asociácia POLIO pokračovala v tomto roku vo vydávaní časopisu „Informátor“.

Jedna z foriem zviditeľňovania nášho zväzu a pravidelného informovania našich členov, ale aj širokej verejnosti, je naša webová stránka www.sztp.sk, kde sa venujeme témam: sociálna prevencia a sociálne poradenstvo, legislatíva, architektonické bariéry, informatika, vzdelávanie.

4 ČINNOSŤ SZTP V ORGANIZÁCIÁCH NA ÚZEMÍ SR

SZTP má zastúpenie v Predsedníctve Slovenskej humanitnej rady a vo Výkonnom výbore Národnej rady občanov so zdravotným postihnutím v SR.